

ВЪЗДЪРЖАТЕЛЧЕ

Одобренъ и препоръчанъ отъ М-вото на народното просвѣщение съ окр. № 4,462 отъ 28. XI. 1936 год.

МЕСЕЧЕНЪ ИЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ
ИЗДАВА БЪЛГАРСКИЯТЪ УЧИТЕЛСКИ ВЪЗДЪРЖАТЕЛЕНЪ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Редактиратъ: Екимъ Ст. Андрейчинъ, Владимиръ Зеленгоровъ и Асенъ Босевъ

Абонаментъ за година
10 броя — 10 лева
Адр.: Площадъ Св. Недѣля № 11
Чек. с/на № 1025, София

ИГРАЙТЕ, НО НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ И КНИГИТЪ!

Човѣшкиятъ животъ е тѣлесенъ и умственъ. Безъ грижи за ума, човѣкъ по нищо не би се отличавалъ отъ животнитъ. Било е време, когато той се е грижилъ само да се нахрани и да запази живота си отъ нападения на хищници и други човѣци. И това той е вършилъ само съ тѣлесната си сила. Малко по малко той почналъ да измисля разни оржжия и хитрости, съ които борбата му съ нападаелитъ и тия, които той нападалъ, се улеснявала. И въ мирния си животъ човѣкъ си служи повече съ ума, отколкото съ тѣлесната си сила. И наистина, всички сѣчива, уреди, инструменти и машини — отъ най-проститъ (моти-

мирненъ и воененъ животъ господарува не тѣлесната, а умствената сила.

Чрезъ учение и размисление (разсѣждение) умътъ на човѣка постоянно напредва — усъвършенствува се, издига се все по-високо и по-високо. Но ако човѣкъ престане да се учи: да чете, да наблюдава, да размислява — то умътъ му не само ще преустанови своето развитие, но ще удари и назадъ — ще почне да отслабва. Вие всички сте забелязали, че следъ дългата лѣтна ваканция, когато сте я прекарвали само въ игри и безполезни скитания, се явявате въ училището съ по-малко знания, отколкото сте имали въ края на учебната година. Това много отдавна е разбрано отъ всички и е установена пословицата: „Повторението е майка на знанието“. Затова не оставяйте ума си. Играйте на чистъ въздухъ, правете екскурзии и разходки, но не забравяйте книгитъ: четете, препрочитайте това, което ви се е харесало, преговаряйте ученото въ училището, решавайте и съставяйте задачи! Въ това отношение „Въздържателче“ ще ви бѣде извънредно полезно: всички негови статии, особено здравнитъ и поучителнитъ, могатъ да се препрочитатъ много пѣти, и ползата отъ тѣхъ ще се чувствува все повече и повече.

Най-приятно и най-полезно се прекарва времето, когато игритъ и умственитъ занятия се редуватъ.

До виждане презъ септемврий!

„Въздържателче“

ОБИЧАЙ ТРУДА. РАБОТАТА КРЕПИ ЗДРАВЕТО

ката, ралото и сѣрпа) до най-сложнитъ (парната машина, микроскопа, телескопа, радиото и за зло употребяванитъ военни машини) сѣ изобретение на човѣшкия умъ. Въ цѣлия ни

АЕРОПЛАНИ

Пѣятъ волно въ небесата — тамъ, надъ облаци, мъгли, пѣятъ весело, крилати металически орли!

Пѣсенята се носи леко надъ гори и равнини, после литва на далеко къмъ лазурни висини.

Пѣйте днесъ, аероплани, въ нашто пролѣтно небе, днесъ децата насѣбрани гледатъ смѣлия ви бѣгъ.

Въ южнитъ земи носете поздравъ радостенъ и драгъ, после тука се върнете, да ви видимъ бодри пакъ!

Пѣйте волно въ небесата, надъ гори, надъ планини и вестете свободата съ пролѣтнитъ нови дни!

Нови дни навредъ да грѣятъ — чакъ до Охридския брѣгъ, а надъ Солунъ да се вѣе мощенъ български трицвѣтъ!

Симеонъ Мариновъ

ЛѢТО

Нѣма облаче въ небето, — ясно, топло лѣто. Нивитъ узрѣли свѣтятъ, сякашъ чисто злато.

И срѣдъ тѣхъ жетварки жънатъ съ кѣрпи забрадени, въ житото до поясъ тънатъ, весели, засмѣни.

Цѣлъ день жънатъ тѣ и пѣятъ пѣсни на припѣвки, класоветъ се люлѣятъ въ тѣхнитъ задѣвки.

А отъ горе въвъ небето леко се издига и трепти, трепти съ крилетъ малка чучулига. . .

Елисавета Багряна

Георги Караславовъ

ВЪРБИЧКИТЪ НА ЧИЧО ТОШО

Какъ се изви пустата му рѣка, право въ нивитъ удари. Другитъ какъ да е, ама като подхвана нивата на чичо Тошка, изгряза я като ламя. Започна да подравя брѣга, да го свлича, да го отнася малко по-малко. Гледаше чичо Тошко, въздишаше, сѣрдцето му се късаше отъ мъка. Най-хубавата, най-плодородната отъ нивитъ му ще се обърне на пѣсѣкъ! Какво да прави? Да рече да отбива рѣката, не може. А не може и да стои съ скръстени рѣце.

И ето, дигна се единъ день чичо Тошко, отиде на нивата и се нагърби да носи камъни. Носѣше ги и ги трупаше, цѣлъ зидъ издигна. „Сега вече нивата ми е спасена“, — рече той и се върна спокоенъ въ селото.

Но не бѣше за дълго. Свлѣче се единъ порой отъ планината, рѣката зафуча, разлудѣ се, разбишка камънитъ, подрови брѣга и сума мѣсто отнесе отъ нивата на чичо Тошко. Отчая се той, махна съ рѣка и въздъхна:

— Отиде ми хубавата нива!

И започна да се оплаква. На тогава се оплаква, на оногава се оплаква, всички дигаха рамене, никой нищо не можеше да му каже. Оплака се и на Мариновъ, новиятъ директоръ на прогимназията.

— Изкопай единъ широкъ трапъ край брѣга и набучи върбички, — посъветва го Мариновъ, — набучи ги една следъ друга, докато рѣката изрови до тѣхъ, тѣ ще покаратъ. . .

Чичо Тошко се съгласи привидно, но като остана самъ, поклати недовѣрчиво глава:

— То камънитъ не ми помогнаха, та нѣкакви върбички!

Но като нѣмаше друго спасение, стана той единъ день, нарами копачъ и мотика, отиде на нивата и започна да копае. Изкопа трапа, набучи върбови клончета, акацийки, тополки. Набучи ги едно до друго така, както му каза директорътъ на прогимназията. Че като подкараха ония ми ти

прѣчки, разлистиха се, зашумѣха, цѣла горичка станаха. Чичо Тошко разшири трапа, посади още нѣколко реда. Мина се година, минаха се две, рѣката разяде брѣга, отвлѣче го, стигна до върбичкитъ. И като стигна до тѣхъ, спрѣ. Изпреплѣли се бѣха едни корени, стигнали бѣха почвата, съ копачъ трудно се откъсваше. Налетѣ вода върху тѣхъ, бори се, мѣчи се да ги откъсне, да ги отвлѣче, както отвлѣче камънитъ, но не можа. Малки бѣха още върбичкитъ, но бѣха една до друга, държеха се една съ друга, пѣкъ и здраво се бѣха вкопали въ земята. Бучи рѣката, мѣта се, па окротѣ, прибра се по-навѣтре. Натрупа само тиня и разни други боклуци. Че като буйнаха младитъ дръвчета, виждаше се какъ растатъ.

— Издържаха, — радваше се Мариновъ. И сочеше съ прѣстъ: — Сега ще почнешъ да садишъ къмъ рѣката. До сега тя те ядѣше, отъ сега натакъкъ ти ще почнешъ да я ядешъ. . .

И накърши чичо Тошко прѣчки, посади ги надолу по брѣга, започна да пѣди рѣката къмъ старото ѣ корито, започна да си възвръща изгубеното мѣсто.

Съседитъ му видѣха отъ него, започнаха и тѣ. Залеси се цѣлниятъ брѣгъ, разхубави се, буйнаха тревы, нацвѣтѣха цвѣтя. И презъ горещитъ лѣтни дни жетваритъ отъ всички околни ниви се свличаха да обѣдватъ и да си починатъ на хладинка. „Върбичкитъ на чичо Тошко“, така ги кръстиха, така ги знаеха въ цѣлото село. Вечеръ, когато воловарчетата се прибираха за домоветъ си, яснитъ имъ гласчета кѣнтѣха:

— Утре кѣде ще се чакаме?

— При чичо Тошковитъ върбички!

Презъ яснитъ и спокойни дни тамъ наминаваше и дѣдо Петъръ Узуна. Хората го обичаха, спираха се при него, запитваха го за едно време, и той разказваше, като че на книга четѣше. И винаги ще отвори дума за върбичкитъ.

— Видите ли ги, — сочеше той съ бастуна си. — И хората сѣ така. Като сѣ сами, слаби сѣ, на никаква лошотия не могатъ да се опратъ. Но като си събератъ силитъ, като си оплетатъ коренищата, и морето да имъ дойде, и него ще върнатъ. . .